

Hoe noem je je broer en zus in één woord? Is er een woord voor het geluid van schaatsen op natuurijs? En zou er een treffende term te bedenken zijn voor het half afgescheiden restaurantzitzje dat de Engelsen 'booth' noemen? Denk mee en vul de gaten in de taal.

Overal Eenden

Foto: Onze Taal

Als je net een blauwe Eend hebt gekocht, zie je overal blauwe Eenden.

In het meinummer vroegen we u om een nieuwe of al bestaande term voor een verschijnsel dat veel mensen bleken te herkennen. Bijvoorbeeld dat je als je zwanger bent heel veel andere zwangeren om je heen ziet, of dat je net een prachtige blauwe Eend hebt gekocht (of een andere auto van een zeker merk en een bepaalde kleur) en die vervolgens overal ziet rijden.

■ SELECTIEVE WAARNEMING

Er bleek voor dat verschijnsel al een in de psychologie gebruikelijke term te bestaan: *selectieve waarneming* of *selectieve perceptie*.

Das is een breed begrip: het houdt in dat je nu eenmaal lang niet alles in je omgeving opmerkt en verwerkt, maar je beperkt tot wat voor jou interessant en/of relevant is. Zo'n blauwe Eend was dat eerst niet en nu wel – daarom zie je hem pas als je er zelf een band mee hebt.

Dat kán natuurlijk poëtischer en ook wel preciezer worden uitgedrukt. Er zijn zo'n zestig nieuwe termen voorgesteld, waaronder *echozicht*, *fixovisie*, *hebzicht* en *preoccupperceptie*. Twee inzendingen variëren op de term *déjà vu*: *jamais vu* ('nooit gezien') en *voir partout* ('overal zien'). Samen drukken

die het bedoelde verschijnsel goed uit. Alleen echt Nederlands zijn ze niet.

■ BEEN IN HET GIPS

De ideale term voor dit specifieke begrip bestaat misschien wel niet, maar een mooie vonden we *been-in-het-gips-syndroom*, ingezonden door Cobi Nieuwstad. Haar familie gebruikt die benaming al een tijd voor het verschijnsel, dat zich ook voordoet als je net zelf een been in het gips hebt: lotgenoten domineren plots het straatbeeld.

Oproep: buitenrokers

Het vorige nummer van *Onze Taal* ging in op rokerstaal die na het rookverbod in de horeca weleens zou kunnen verdwijnen. De andere kant van het verhaal is dat de nieuwe situatie ook nieuwe fenomenen voortbrengt, waar nu nog geen woord voor is. Neem bijvoorbeeld de eenzame roker, die op veel verjaardagsfeestjes al naar tuin of balkon werd gestuurd voor zijn dosis nicotine. Straks zie je hem ook bij cafés en restaurants. Of zelfs hele drommen verschoppelingen, zoals nu in Engeland en Ierland al het geval is. Gaan we die gewoon 'buitenrokers' noemen, of hebt u creatievere ideeën? Stuur uw suggesties naar gaten@onzetaal.nl of naar Onze Taal, t.a.v. Taaladviesdienst, Raamweg 1a, 2596 HL Den Haag. ■